

Τουρτόγλου, Τρωϊάννου, ὅ.π., σ. 51) σημειώνεται ἐδῶ ἀποκατάσταση στὸ ὀρθὸ τῶν χρονολογιῶν ἐνάρξεως (1583) καὶ τέλους (1596) ἀντὶ τοῦ μέχρι σήμερα σημειουμένου «1597».

Στιχ. 1. *χωρίον τὰ Σκλαβάτα*. Εἶναι τὸ ἀναφερόμενο σὲ προηγούμενο ἔγγραφο τούτης τῆς μελέτης (7ο στιχ. 51) «χωρίον τον Σκλαβαδον».

1/2. *καπιτανίου μυσερ Μπενέτου Κονποθεκρα*. Εἶναι ὁ ἀναφερόμενος ἀπὸ τὸν Τσιτσέλη Βενέδικτος (Τσιτσέλη, ὅ.π., τόμος 1ος, σ. 259) Ἐδῶ βγαίνει πὼς ἦταν καὶ αὐτὸς καπετάνιος σὲ *stradioti* καὶ εἶχε σπίτι στὸ χωριὸ Σκλαβάτα στὴ Λιβαθώ.

2. *Σταθι Οὐκριαρι*. Τὸ ἐπίθετο, ἴσως γραμμένο λαθεμένα, δὲν εἶναι γνωστὸ. Μπορεῖ ὅμως λόγῳ κακογραφίας τοῦ νοτάριου τὸ «ου» νὰ μπαίνει ὡς κατάληξη τοῦ βαφτιστικοῦ ὅποτε τὸ ἐπίθετο εἶναι «Κριάρης».

3. *διάθηαν*. Διαθήκη.

9/10. *παλιατζεσ*. Μέτρο λαδιοῦ σὲ χρῆση μέχρι σήμερα στὴν Κεφαλονιά καὶ μάλιστα στὴν Παλική. Ἀντιστοιχεῖ σὲ 8,1)2 περίπου κιλά.

11. *Τζηλιανου*. Βαφτιστικὸ ἐδῶ ποὺ ἀσφαλῶς ἀντιστοιχεῖ στὸ βενετσιάνικο *Gulian* καὶ σημερινὸ ἰταλικὸ *Guliano*. Στὴν Κεφαλονιά ὑπάρχει σήμερα ὡς ἐπίθετο.

13/14. *Βαρτολομου του Κολελα*. Τὸ ἐπίθετο Κολέλας δὲν εἶναι γνωστὸ ἀπὸ ἄλλοῦ. Γνωστὸ εἶναι ἀπὸ παλιὰ στὴν Κεφαλονιά ἀλλὰ ὡς βαφτιστικὸ (Τσιτσέλη, ὅ.π., σ. 633-634).

14. *Κολελα δε Κολελα*. Ἐδῶ τὸ Κολέλας βαφτιστικὸ καὶ ἐπίθετο μαζύ.

16/17. *Μάρκου Τρουγιανου*. Τὸ ἐπίθετο Τρουγιάνος ἢ Τρωϊάνος σχολιάσθηκε σὲ προηγούμενο ἔγγραφο.

21. *Μυχάλι Χρυσικου*. Τὸ ἐπίθετο Χρυσικός μᾶλλον δηλώνει τὸ ἐπάγγελμα καὶ ἐδῶ. Σημειώθηκε καὶ σὲ προηγούμενα.

22. *Αντονι Μονοπολι*. Παλιὸ ἐπίθετο στὴν Κεφαλονιά ποὺ ἀσφαλῶς ἔχει σχέση μὲ τὴν πόλη *Monopoli* τῆς Ἰταλίας. Ὑπάρχει μέχρι σήμερα.

25/26. *Αναστασι Βεραρδου*. Τὸ ἐπίθετο Βεραρδος δὲν ἔχει σημειωθεῖ παλαιότερα στὴν Κεφαλονιά. Δὲν ὑπάρχει καὶ σήμερα.

21

Τ.Ι.Α.Κ., Ν.Α.Κ. Νοτάριος Καρναντινὸς ἱερεὺς Γεώργιος 14 (Φ.Κ. 30) βιβλίον συμβολαίων 1585, - 1600, φ. 81r.

1594 Μαΐου 12.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Π ε ρ ί λ η ψ η : Στὴν ἐκκλησία τῆς Εὐαγγελίστριας στὸ προάστειο τοῦ Καστροῦ τῆς Κεφαλονιάς ὁ μισερ Μάρκος Χωραφᾶς καὶ ὁ κὺρ Ἀλέξης Βαντῶρος συμφωνοῦν τὰ πάρα κάτω. Ὁ Ἀλέξης Βαντῶρος ζητεῖ νὰ πάρη στὸ σπίτι του τὴν θυγατέρα του Στάμω, ποὺ ἔμενε ὡς ὑπηρέτρια κοντὰ στὸν Μάρκο Χωραφᾶ. Ἐπειδὴ ὅμως εἶχε μεσολαβήσει καταγγελία στὴ βενετσιάνικη Διοίκηση πὼς ἡ πάρα πάνω ἦταν κλέφτρα σὲ πράγματα ποὺ ἔχασε ὁ τελευταῖος, φυλακίστηκε καὶ ὁ Χωραφᾶς ἐγγυήθηκε καὶ βγῆκε ἀπὸ τὴ φυλακὴ μὲ ὑποχρέωση νὰ παρουσιάζεται στὴ Διοίκηση κάθε φορὰ ποὺ τὴν ζητεῖ. Ὁ πατέρας τῆς θέλοντας νὰ τὴν πάρη κοντὰ του ἐγγυᾶται μὲ τὴν παρουσία του, ὅταν ζητιέται ἀπὸ τὴ Διοίκηση νὰ τὴν παρουσιάζη καὶ ἂν δὲν παρουσιασθῇ, ἔχει ὅλη τὴν εὐθύνη αὐτός. Ἀκόμη ὑπόσχεται μὲ τούτη τὴ συμφωνία πὼς ἂν ἀποδειχθῇ πὼς ἡ πάρα πάνω Στάμω ἔκλεψε τὰ πράγματα του ποὺ χάθηκαν, θὰ τὰ πληρώνη ὁ πατέρας τῆς. Ὁμολογεῖ ἐπίσης ὁ Ἀλέξης Βαντῶρος πὼς ἔλαβε ἀπὸ τὸν Μάρκο Χωραφᾶ γιὰ κόπους τῆς θυγατέρας του τὸ ποσὸ τῶν 25 λιτρῶν. Μάρτυρες στὴ συμφωνία εἶναι ὁ Ἀποστόλης Βαλλιᾶνος τοῦ παπᾶ Μάρκου ὁ Τζάνης Φόρτος καὶ ὁ Βαρθολόμος Σουράγιας.

Τ ὁ κ ε ί μ ε ν ο τ ο ὕ ἐ γ γ ρ ᾶ φ ο υ .

αφ' ὃς ἡμεῖς αἱ τοῦ Μαΐου μινός. Ἐν τὸ ἐξόπουργω τοῦ Κάστρου τῆς Κεφαλονίας² / ἐν τῷ ναῷ τῆς επονομαζομένης Εὐαγγελίστρας. Παρὼν σωματικῶς ὁ μ(ισέ)ρ Μάρκος³ / ὁ Χωραφᾶς καὶ ὁ κὺρ Ἀλέξης Βαντῶρος. Ἐπιδὴ ὁ ριθ(εῖς) μ(ισέ)ρ Μάρκος ἤχε δουλεύτρα⁴ / τὴν θυγατέρα τοῦ ριθ(εντος) κὺρ Αλέξη ὀνόματι Στάμω καὶ τὴν σύμερον ἀναζητᾷ ὁ ριθῆς⁵ / κὺρ Ἀλέξης διὰ τὰ τὴν πάρη τὴν θυγατέρα του. Καὶ ἐπιδ(ῆ) ἐδιαβάλθη εἰς τὸ ⁶ / Αὐθετικῶ ἢ αὐτ(ῆ) θυγατέρα τοῦ κὺρ Αλέξη ἢ αὐτ(ῆ) Στάμω καὶ τὴν εναλαν εἰς⁷ / τὴν φυλακὴ ἢ δικεοσύνη. Καὶ ὁ προηριμένος μ(ισέ)ρ Μάρκος ἔκαμε τὴν -φ81ν-⁸ / πιέτζαρία καὶ τὴν εὔγαλε ἀπο τὴν φυλακὴ καὶ ἔλαβε ἐτοῦτο τὸ βάρος⁹ / ὅτι τὴν κάθε φορὰν ὅπου τὴν ἀναζητησι ἢ δικεοσύνη να τὴν ἐπιγενῇ ὁ¹⁰ / πρὸς εἰς τὸ Αὐθετικῶ, τὴν αὐτὴν Στάμω. Καὶ ἐπιδ(ῆ) θέλ(ει) να τὴν παρη ὁ ριθ(εῖς)¹¹ / κὺρ Ἀλέξης ἐπερνη το βάρος ὅλο καὶ ὀπληγάρετ(αι) ὅτι τὴν κάθε φορὰν¹² / ὅπου καὶ ἡ δικεοσύνη ἀναγηρεῦσι τὸν μ(ισέ)ρ Μάρκον δια να προσφέρῃ τὴν αὐ¹³ / τὴν Στάμ(ω) ὀπρὸς εἰς τὸ Αὐθετικῶ νὰ ἔνε ὀπληγαδος ὁ ριθ(εῖς) κὺρ Ἀλέξης να¹⁴ / τὴν φέρῃ εἰς τὸ Αὐθετικῶ. Καί αν δὲν τὴν ἤθελε φέρῃ καὶ ἤθελε δραμῇ τηβο¹⁵ / τεσ τὸ κάθ(ε) λοῆς πρὸς τὸν μ(ισέ)ρ Μάρκον διὰ τὴν αὐτὴν πιέτζαρία ἐμπένῃ¹⁶ / ὀπληγὰδως ὁ ριθ(εῖς) κὺρ Αλέξης καὶ παίρνῃ ἀπάνου του ὅλο τῷ ἡτ(ι) ἤθελ(ε) ἔλθῃ ἀπὸ¹⁷ / το Αὐθετικῶ διὰ ὄνομα τῆς αὐτῆς θυγατρὸς του. Καὶ προμετάρη αὐτῶς¹⁸ / σωματικῶς καὶ τὰ καλά του. Ὁμῶς ὀπληγάρετ(αι) καὶ ἐτοῦτο ὁ ριθ(εῖς) κὺρ Ἀ¹⁹ / λέξης. Ὅτι εἰς πράματ(α) ὅπου ἔχασε ἀπὸ τὸ

σπότη του ὁ ριθ(εῖς) μ(ισέ)ρ Μάρ²⁰/κος καὶ ἀναζητάη καὶ ποτ(έ) το καιρῶ αν
καμίαν φορὰν καὶ ἤχαν ὁμολο²¹/γηθῇ πὸς τα επιρε ἢ αυτ(ή) θηγατέρα του ἢ Στάμο
ἐμπένη ὀπληγα²²/δος να τα πληρόσ(η) τοῦ αὐτοῦ μ(ισέ)ρ Μάρκον εἰς πάσα του
ἀναζήτησι του²³/ αὐτοῦ μ(ισέ)ρ Μάρκον. Καὶ οὗτος ὀπληγάρε(αι) ὁ αὐτὸς κῦρ
Ἀλέξης σωματηκῶς²⁴/ καὶ τὰ καλὰ του. Ακομι ὁμολόγησε ὁ ριθ(εῖς) κῦρ Ἀλέξης
ποσ ελαβε καὶ α²⁵/πανου εἰς τὴν δουλεψην της θηγατερός του απο τὸν μ(ισέ)ρ Μάρ-
κον²⁶/ λ(ίτρες) 25 κἀνονν ασπρ(α) 208 καὶ σολδία 2. Καὶ ουτος ἐπήησαν τα ανο²⁷/-
θεν. Καὶ ὀπληγαρήστ(ει) ὡς ανοθεν φέρετ(αι) ἡγουν ὀπληγάδος αὐτὸς καὶ τα²⁸/
καλα του κην(ι) τὰ καὶ ἀκίρητα. Ὑπὸ μαρτυρί(ας) κῦρ Ἀποστόλ(η) Βαληανου
τοῦ²⁹/ ποτ(έ) παπα Μάρκον καὶ κῦρ Τζάνη Φόρτον καὶ κῦρ Βαρθολόμου Σουράγια.

ΣΧΟΛΙΑ

Στιχ. 2. εν τῷ ναῶ τῆς ἐπονομαζόμενης Ευαγγελισ-
στρας. Ἡ σωζόμενη καὶ σήμερα ἀξιόλογη ἐκκλησία στὸ Κάστρο τοῦ ἁγίου Γεωρ-
γίου. Κτίσθηκε στὰ τέλη τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνα (Τσιτσέλη, ὅ.π., σ. 195).

2/3. μισέρ Μάρκος Χοραφας. Γιά τὴν οἰκογένεια Χοραφᾶ (Χω-
ραφᾶ γράφεται σήμερα) δίνει πολλὰ στοιχεῖα ὁ Τσιτσέλης πὺ βέβαια πρέπει νὰ
ξανακοιταχθοῦν μὲ βάση τίς νεώτερες πληροφορίες (Τσιτσέλη, ὅ.π., σ. 822 - 842).
Τοῦτος ὁ Μάρκος εἶναι ἀσφαλῶς ὁ γνωστὸς πατέρας τοῦ Γεώργιου Χοραφᾶ Διοι-
κητῇ Ἰθάκης τὸ 1635 (Τσιτσέλη, ὅ.π., σ. 824). Ἡ οἰκογένεια ὑπάρχει μέχρι
σήμερα πολυάνθρωπη στὴν Κεφαλονιά.

3. Ἀλέξησ Βαντῶρος. Τὰ στοιχεῖα πὺ ὑπάρχουν γιά τὴν οἰκογένεια
Βαντώρου (Βανδώρου λέγεται καὶ γράφεται σήμερα) εἶναι συζητήσιμα, καὶ εἰδικὰ
τὰ ἀναφερόμενα ἀπὸ τὸν Τσιτσέλη εἶναι καὶ ἱστορικὰ χωρὶς ἀντίκρισμα (Τσιτσέλη,
ὅ.π., σ. 910) Παλαιότερη γνωστὴ μαρτυρία (ἀνέκδοτη γιά τὴν ὥρα) εἶναι ἡ ἀναγραφὴ
σὲ φ46r μὲ χρονολογία 5/12/1528. «Antonio Vantoro dala Zafalonia» στὸν κατὰ-
λογο μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἀδελφότητας Βενετίας (Luminarie di la Scholla di
M. San Nicolo di Gregi, Regg. 129 φ46r, ἀνέκδοτο). Καὶ τοπωνύμιο Βαντωρᾶτα
σημειώνεται στὴν Ἑρικο ὅπου κατὰ τὴν παράδοση ὑπῆρχε χωριὸ μὲ τὸ ὄνομα αὐτό.
Τὸ ἐπίθετο Βαντῶρος ἀπαντᾷ ἀξιόλογο μέχρι σήμερα στὴν Κεφαλονιά.

8. πιέτζαρία. Ἐγγύηση (Ζώη, ὅ.π., τόμος Β', σ. 386).

26. λίτρες 25. Γνωστὸ βενετσιάνικο νόμισμα γνωστὸ σὰν lira καὶ libra.
Ὁ Ζώης δίνει πολλὰς πληροφορίες γιά τίς τιμές της στὶς διάφορες ἐποχὰς (Ζώη,
ὅ.π., σ. 249). Ἐδῶ οἱ 25 λίτρες εἶναι ἴσες μὲ 208 ἄσπρα καὶ 2 σολδία ὅπως σημειώ-
νει ὁ νοτάριος.

28/29. Αποστολή Βαληανου τοῦ ποτέ παπα Μάρκου. Τὸ ἐπίθετο Βαλλιάνος σχολιάσθηκε σὲ προηγούμενο ἔγγραφο.

29. Τζάνη Φόρτου. Τὸ ἐπίθετο Φόρτος σχολιάσθηκε ἐπίσης σὲ προηγούμενο ἔγγραφο.

Βαρθολόμου Σουραγιά. Ὁ Ζώης σημειώνει τὴν οἰκογένεια ὡς Λευκαδίτικη ἀπὸ τὸ 1518 (Ζώη, ὅ.π., τόμος Α', σ. 604). Ἀπὸ τὴν ἴδια οἰκογένεια πρέπει νὰ κατάγεται καὶ τοῦτος ἐδῶ. Τὸ ἐπίθετο δὲν ὑπάρχει σήμερα στὴν Κεφαλονιά.

22

Τ.Ι.Α.Κ., Ν.Α.Κ. Νοτάριος Φαρακλὸς Βάρβαρος 11 (Φ. Μ. 58), βιβλίον συμβολαίων 1587 - 1613, φ 107^ρ.

1598 Ἀπριλίου 29.

Περίληψη : Ὁ Αὐγουστῆς Λαμπέρης κάνει δήλωση μπροστὰ σὲ μάρτυρες καὶ στὸ νοτάριο ποὺ τὴν καταγράφει πὼς δίνει συγχώρηση στὴν πρώτη του γυναίκα ποὺ συζεῖ ἀφοῦ ἔφυγε ἀπὸ κοντά του μὲ τὸν Φράγκο Ραζῆ καὶ παρακαλεῖ καὶ τὸν Ἀρχιερέα νὰ τοὺς συγχωρήσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐπιτρέψῃ τὸ γάμο. Φυσικὰ ὁ Ἀρχιερέας θὰ ἐνεργήσῃ κατὰ τὴν δική του κρίση. Δηλώνει ἐπίσης ὅτι κάποια χωράφια ποὺ ἔχει καὶ καλλιεργεῖ καὶ τῆς ἀνήκουν εἶναι πρόθυμος νὰ τῆς τὰ παραδώσῃ μόλις τὰ ζητήσῃ. Μάρτυρες παρόντες στὴ δήλωση εἶναι ὁ Τζάνης Φαρακλὸς, Αὐγουστῆς Φαρακλὸς καὶ Ἀποστόλης Φαρακλὸς.

Τὸ κείμενο τοῦ ἔγγραφου :

αφῆη Απο(λ)ου κθ. Τὴν σημερον ο κυρ Αγουστῆς ο Λαμπιρησ ομολογουσε καταν²/προστα εμου νοταρηου κα τον ειποκατοθεν αξυοπηστον μαρτηρον πως απο την³/σήνμερον σημπαθῆ την προτη του σιβια οπου εχυν τοσα ο Φρανγκος Ρα⁴/ζῆς και σημπαθῆ την απο την σημερον και παρακαλυν και τον Αρ⁵/χιερεα να την σημπαθισι ανταμος με τον αντρα τις τον Φρανγκο και να τους⁶/σηχορεσι και αν ορυνσι αφεντης Αρχυερέ(ας) να τους στεφανοσουν να δωσι συνφ(ωνο).⁷/ Εγω ανοθεν Αγουστις τους εσημπαθησα ος ανοθεν γραφομε και Αρχυερε⁸/ας ασ καμι ειτι ορυνσι. Καὶ τα χοραφνα ωπου εχυν τις θηγατεροσ τις Κοντή⁹/λος οντα θελυνσι να πα να της τα παραδωσι. Ειπο μαρτηρου(ας) κυρ Τζανισ¹⁰/ Φαρακλος και Αγουστις Φαρακλος και κυρ Αποστολυσ Φαρακλος.

ΣΧΟΛΙΑ

Τοῦτο τὸ βιβλίον συμβολαίων εἶναι λαθεμένα γραμμένο στὸ ὄνομα τοῦ νοτάριου Μεσσάρη Καλόγερου στὴν παλιὰ καταλογογράφηση τοῦ Θεοσόπουλου (Σιφωνιοῦ Καραάπα, Τουρτόγλου, Τρωϊάνου, ὅ.π., σ. 46-47 καὶ 51). Ἡ ταύτιση ὅμως εἶναι